

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata:

W eksped. miesięcznie 78 gr. z odnośnikiem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonament niema prawa żądać pozaterminowych dostawczych gazet, lub swrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252.

Sumiennym wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia:

Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 tam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 80 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodn. 1 to: w poniedziałek, środek i piątek. Przy sądownym sędziarstwie należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzesku. — Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

NR. 136

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, sobota dnia 17 listopada 1934 r.

Rok XV

Przemówienie Marszałka Piłsudskiego z 1920 r.

wykładnią ideową obozu państwowego

W dniu Święta Niepodległości słuchacze audycji radiowych przeżywali podniosły moment. Oto Polskie Radio miało doskonały pomysł przypomnienia społeczeństwu słów, wygłoszonych dnia 11 stycznia 1920 roku przez Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza. Wygłosił je podówczas Józef Piłsudski w Lublinie z racji uroczystości uniwersyteckich.

Słowa te wypowiedziane przed niemal 15-tu laty, wtedy, kiedy jeszcze nie ścichł szczeł oręża, kiedy armję polską czekały jeszcze ciężkie doznania walk o granice, zakończonych walnym zwycięstwem — słowa te dziś brzmią jakby rewelacja. Dowodzą one bowiem owej genialnej intuicji Wielkiego Budowniczego Polaka, owego niezwykłego daru przewidywania przyszłości, jaki stanowi o geniuszu Wodza Narodu. W słowach tych bowiem, które Józef Piłsudski wypowiedział w styczniu 1920 roku, mieści się wszystko, co potem w ciągu 14-tu lat stało się w Polsce, jest w nich już zapowiedź i maja 1926 roku i ukrócenia swawoli partyjnej we wrześniu 1930 roku, jest w nich zapowiedź stworzenia wielkiego obozu państwowego po rozgromieniu oligarchji sejmowładczej i jest zapowiedź kierunku naszej polityki zagranicznej, wyzwolonego z małości i małostkowości pogrobowców „ugody”, uważających wskrzeszone państwo wciąż jeszcze za „klienta” możnych „protektorów”.

Cóż bowiem wtedy Józef Piłsudski powiedział społeczeństwu?

— Jednym z przekleństw — rzekł — naszego życia, jednym z przekleństw naszego budownictwa państwowego jest to, żeśmy się podzieliли na kilka rodzajów Polaków... Polaków przyzwyczajonych do życia według obcych szablonów, według obcych, narzuconych sposobów życia i metod postępowania...

Diagnoza ta trafiała w sedno rzeczy i biczowała owo życie publiczne, jakie przed majem 1926 roku starała się ukształtować w Polsce garść ludzi, przyzwyczajonych do „obcych szablonów” i gatunkujących Polaków „na kilka rodzajów”. Pamiętamy wszak te czasy, kiedy każdy z przywódców partyjnych miał przed oczyma „ideal” Polski, ukształtowanej wedle barwy partyjnej, to „czarnej” to „białej”, to „zielonej”, to „czarnej”. Pamiętamy ów krzykliwy i namiętny wyścig do mety władzy wszystkich tych nie kilku a kilkunastu „rodzajów Polaków”, owe koszarne przetargi i kompromisy, ową deprawację życia publicznego, to skłębione i żądzą dygnitarstw dyszące środowisko, w którym tak

Ambasador Rzeszy złożył P. Prezydentowi listy uwierzytelniające

Warszawa. P. Prezydent R. P. przyjął na uroczystej audjencji nowomianowanego pierwszego ambasadora Rzeszy niemieckiej przy rządzie polskim p. von Moltke. W czasie tej audjencji ambasador von Moltke wręczył P. Prezydentowi listy uwierzytelniające.

Ambasador von Moltke udał się na Zamek samochodem P. Prezydenta w otoczeniu oddziału szwoleżerów. P. Prezydent przyjął ambasadora Rzeszy w towarzystwie p. min. Becka oraz członków swego domu cywilnego i wojskowego.

Ambasador Lipski u kanclerza Hitlera

Berlin. Kanclerz Hitler przyjął na uroczystej audjencji nowomianowanego ambasadora R. P., Lipskiego który złożył listy uwierzytelniające go w nowym charakterze przy kanclerzu i wodzu Rzeszy. Kanclerz

Adolf Hitler wygłosił do ambasadora Lipskiego przemówienie, w którym dał wyraz pragnieniu, by stosunki polsko - niemieckie układały się nadal na zasadach dobrego sąsiedztwa.

Z Rady Ministrów

Warszawa. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 13 bm. uchwaliła rozporządzenie o organizacji w zakresie działania okręgowych władz celnych drugiej instancji. Na podstawie uchwalonego przez Radę Ministrów rozporządzenia okręgowymi władzami celnymi drugiej instancji są dyrekcje cel, a mianowicie Dyrekcja Cel w Lwowie na obszar województwa lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, wołyńskiego oraz krakowskiego z wyjątkiem powiatów chrzanowskiego, białskiego i żywieckiego; Dyrekcja Cel w Mysłowicach na obszar województwa śląskiego oraz powiatów częstochowskiego, zawierciańskiego i będzińskiego.

skiego, z województwa kieleckiego oraz powiatów chrzanowskiego, białskiego i żywieckiego z województwa krakowskiego; Dyrekcja Cel w Poznaniu na obszar województwa pomorskiego i poznańskiego oraz powiatów wieluńskiego z województwa łódzkiego; Dyrekcja Cel w Warszawie na obszar miasta stołecznego Warszawy oraz województw wileńskiego, nowogrodzkiego, białostockiego, poleskiego, lubelskiego, warszawskiego, łódzkiego z wyjątkiem powiatów wieluńskiego oraz województwa kieleckiego z wyjątkiem powiatów częstochowskiego, zawierciańskiego i będzińskiego; Dyrekcja Cel w Gdańsku na obszar W. M. Gdań-

dobrze czuli się „nakręcające konjunktur” politycznych, od Korfanteği i Witosa po Stanisława Grabskiego.

Już w styczniu 1920 roku Józef Piłsudski przewidział te orgje, gdy zwracał się do społeczeństwa ze słowami:

— Uderzmy się w pierś! Czy mamy dość wewnętrznej siły? Czy mamy dość tej potęgi duszy? Czy mamy dość tej potęgi materialnej, aby wytrzymać jeszcze te próby, które nas czekają? Przed Polską stoi wielkie pytanie: czy ma być państwem równorzędnym z wielkimi potęgami świata, czy ma być państwem małym, potrzebującym opieki możnych...

Czyż w tych słowach jakby w proroczym widzeniu nie widzimy zapowiedzi przerwania niesamowitego widowiska przedmajowych czasów i

działań, mających stworzyć zarówno materialną bazę do przetrzymania kryzysu gospodarczego, jak też i takiej polityki zagranicznej, któraby wyzwoliła nas z „kompleksu małej wartości”, z roli „klienta”, człapiącego bezkrytycznie za każdym „protektorem”.

Już w styczniu 1920 Józef Piłsudski uświadamiał sobie w całej pełni konieczność konsolidacji wewnętrznej w Polsce i stabilizacji rządu silnego i mającego wyraźną fizjognomję ideową.

— Idzie — tłumaczył wtedy społeczeństwu — o ofiarę ciężką, idzie o ofiarę robioną dla siły całego narodu, idzie o ofiarę i umiejętność robienia wzajemnych ustępstw, idzie o ofiarę z tego, co ludziom być może i jest najdroższe, o ofiarę ze swoich przekonań i poglądów. Idzie o to, aby kraj nasz

zrozumiał, że swoboda to nie jest kaprys, że swoboda musi jednoczyć, musi łączyć, musi rękę sąsiadom i przeciwnikom podawać, musi umieć godzić sprzeczności, a nie tylko przy swoim się upierać.

12 TYSIĘCY ZABITYCH.

Assumption. Według oficjalnych komunikatów, wojska paragwajskie zadały ciężką klęskę wojskom boliwijskim w północnej części prowincji Chaco. Straty armji boliwijskiej wynoszą 12.000 żołnierzy w zabitych, rannych i wziętych do niewoli. Armja paragwajska po odparciu niezwykle silnego ataku oddziałów boliwijskich zajęła nową linię obrony, ponosząc niewielkie straty.

REGULAMIN WYBORCZY DO WYDZIAŁÓW POWIATOWYCH

Warszawa. W Dzienniku Urzędowym ukazało się rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie regulaminu wyborczego do wydziałów powiatowych i regulaminu wyborczego sołtysów i podsołtysów, w województwach krakowskim, lwowskim, stanisławowskim, tarnopolskim, pomorskim i poznańskim.

147-LETNI KSIAŻE KRWI

Algier. Sidi Lahbib ben Maati, potomek królewskiej rodziny Alaui-tów, który zmarł niedawno w oazie Guaruane, w pobliżu Midelt, liczył 147 lat.

WYLEW RZEK.

Białogród. Na terenie banatu wrbaskiego wylały rzeki Bosna, Wrbas i Sana, zalewając znaczne tereny. Stan wody na rzece Bosna podniósł się o 4 metry. Poziom wód podniósł się o przeciętnie 12 do 14 cm. na godzinę na rzece Sanie. Bardzo poważna sytuacja jest w Banialuce, gdzie w nocy woda zerwała duży most pontonowy.

Oto wykładnia ideowa, którą w szereg lat potem podejmie i zrealizuje w czynie obóz państwowy. W miejsce ludzi, niezdolnych do „ofiary ze swoich przekonań”, w miejsce fetysyzmu „swobody”, pojmowanej jako prawo do swawoli i warcholenia — powstaje obóz twórczej pracy państwowej, obóz ponadpartyjny, a twarzo przeciwestawiający się wskrzeszaniu w wolnej Polsce przywar staroszlachetczyzny, rozbijałego indywidualizmu, jako „żrenicę wolności”, traktującego — swobodę hamowania władzy w jej żmudnej drodze do mocarstwowej Polski.

Golub

WPROWADZENIE BURMISTRZA

W środę, dnia 14 bm. odbyło się nadzwyczajne zebranie Rady Miejskiej celem wprowadzenia w urząd nowego burmistrza p. Artura Reiskego.

O godz. 18,20 zagaja zebranie wiceburmistrz p. Daranowski witając obecnego na zebraniu starostę powiatu wąbrzeskiego p. Z. Kalksteina. — Po uchwaleniu przez zebranych nagłośni posiedzenia, odczytano reskrypt Pana Starosty o zatwierdzeniu wybranego przez Radę burmistrza p. A. Reiskego.

W krótkim przemówieniu zwrócił uwagę zgromadzonych Pan Starosta na doniosłość zmiany jaka zaistniała w zarządzie miasta. Życzeniem by nowy Burmistrz szedł w dobre dzisiejszej po linii tradycji przedzoborowej i doprowadził miasto do rozkwitu — zakończył p. Starosta swoje przemówienie.

Burmistrz p. Reiske w jednych słowach zapewnił p. Starostę jako reprezentanta Rządu — że zawsze stać będzie na straży interesów państwowych a dążeniem jego będzie wydzwignąć miasto z dzisiejszego letargu.

Po 5 minutowej przerwie Rada uchwalała pobory dla nowego Burmistrza, na czym zakończono posiedzenie.

Po zebraniu odbyło się u p. Worocha skromne przyjęcie wydane dla członków Rady i Zarządu Miejskiego przez Burmistrza.

KALENDARZ KSIĄŻKOWY

Zbliża się rok 1935! — Jak zwykle, dodamy naszym obonantom kalendarz książkowy „POMORZANIN”. Kalendarz będzie zredagowany w myśl życzeń naszych czytelników. Być może, że kalendarz dodamy jeszcze w miesiącu grudniu — dlatego — kto chce ten kalendarz otrzymać winien zapisać „Głos” na miesiąc grudzień!

Przedpłatę przyjmuję do 25 bm. pp: listonosze i urzędy pocztowe oraz agencje.

Radjoprogram

Niedziela dnia 18. 11. 1934 r.

9,00 Audycja poranna; 10,30 Nabożeństwo z kościoła św. Krzyża w Warszawie; 12,15 Poranek muzyczny; 13,00 Przez lądy i morza; sympatyków prosi

13,15 Dalszy ciąg poranku muzycznego; 14,00 Muzyka lekka; 15,00 Pogadanka rolnicza; 15,15 Piosenki; 15,25 Przegląd rynków produktów rolnych; 15,35 Plyty; 15,45 Jak to bywa w zimie na kominie; 16,00 Srebrna mapa; 16,20 Recital śpiewaczy; 16,45 Łamigłówni; 17,00 Muzyka do tańca; 17,50 Książka o Wilnie; 18,00 Teatr wyobraźni; 18,45 Życie młodzieży; 19,00 Muzyka lekka; 19,50 Feljton aktualny; 20,00 Muzyka lotewska; 20,45 Dziennik wieczorny; 20,55 Jak pracujemy w Polsce; 21,00 Na wesolej lwowskiej fali; 21,45 Wiadomości sportowe; 22,00 Skrzynka pocztowa techniczna; 22,15 Koncert dy i Zarządu Miejskiego przez Burmistrza.

Ruch Towarzystw

— Oficerowie Rezerwy — Koło Wąbrzeźno
Zebranie odbędzie się w dniu 17 bm. o godz. 17-tej w sali Rady Powiatowej. Przybycie wszystkich członków konieczne. ZARZĄD

— Zebranie Towarzystwa Bartniczego na Wąbrzeźno i okolice, odbędzie się w niedzielę dnia 18. 11. br. o godz. 14,30 w lokalu p. Markuszewskiego.

O liczne przybycie tak członków jak i ZARZĄD

GIELDA ZBOŻOWA.

Gielda bydgoska z dnia 15 listopada br.	
Zyto	15,00—15,25
Pszenica	16,25—17,00
Jęczmień browarowy	20,75—21,25
Jęczmień jednolity	18,00—18,50
Jęczmień zbiorowy	16,75—17,25
Owies	15,50—16,00
Mąka żytnia gat. IA 0-55%	21,50—22,50
Mąka żytnia gat. IB 0-65%	20,00—21,50
Mąka żytnia posłednia 70%	13,50—14,50
Mąka pszenna gat. IA 0-20%	29,75—31,75
Mąka pszenna gat. IB 0-45%	27,00—28,00
Otręby żytnie	10,25—11,00
Otręby pszenne mialkie	10,00—10,50
Otręby pszenne średnie	10,00—10,50
Otręby pszenne grube	10,25—10,75
Otręby jęczmienne	11,50—12,50
Rzepak zimowy	39,00—40,00
Rzepak zimowy	37,00—38,00
Mak niebieski	40,00—43,00
Groch Wiltorja	41,00—45,00
Rzepak zimowy	58,00—59,00
Siemię lniane	41,00—44,00
Wyka	25,00—27,00

Drukiem i nakładem Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki. Redaktor odpowiedzialny Adam Szczuka w Wąbrzeźnie.

Do szorowania i czyszczenia tylko **ATA** godna jest polecenia.

ATA czyści i szoruje wszystko!

WYRÓB ZAKŁADÓW „PERSIL”
POL. SP. AKC. BYDGOSZCZ

Obraćki ślubne, zegary, zegarki, biżuterję złotą, srebrną i dubl, nakrycia stołowe srebrne i alpakowe, oraz krysztaly.

Artykuły optyczne

stale w wielkim wyborze po dotąd niemyślanych niskich cenach.

Reperacje wykonuje się fachowo i pod gwarancją. Polecane

Fr. Biały

Zakład zegarmistrzowski — złotniczy
Wąbrzeźno
ul. Marsz. J. Piłsudskiego 4

Drzewka krzewy owocowe i ozdobne, drzewa alejowe w wielkim wyborze po niższych cenach poleca **Szkółka Bronisława Nowackiego** Okonin, poczta Melno. Cenniki wysyłam na żądanie bezpłatnie

150 zł. nagrody otrzyma ten, kto wskaże gdzie znajduje się mój skradziony w nocy z 10 na 11 bm. **koń** ogier dwuletni, kasztan łysy na głowie wartości 500 **Antoni Staroń** Dębowałaka

Sprawozdania rachunkowe z wykonania budżetu administracyjnego dla gmin wiejskich są do nabycia w ekspedycji **GŁOSU WĄBRZESKIEGO**

Stemple kauczukowe i metalowe **Szyldy** mosiężne na drzwi i firmowe każdej wielkości i formatu po cenach najtańszych poleca **Głos Wąbrzeski** Wąbrzeźno

ZAKŁADY OGRODNICZE H. BORRMANN, Kowalewo-Pom poleca na obecny sezon **cebule kwiatowe i drzewka owocowe** w najlepszym gatunku na żądanie wysyłam cenniki **bezpłatnie**

Hotel Royal Warszawa, Chmielna 31 tel. od 556 - 80 do 556 - 85

znajduje się blisko Dw. Głównego (300 metrów t. j. 2 minuty) **Posiada wszelkie udogodnienia jak:** wodę bieżącą ciepłą i zimną, telefony w pokojach, telefon międzymiastowy, windy, wanny i usługę restauracyjną; Bezpłatny garaż przy hotelu. **Uwaga:** Każdy z Szan. Gości otrzymuje **kartę rabatową** na mocy której po przemieszkaniu 9 dni (jednorazowo lub z przerwami) uzyskuje tytułem premii **10-tą dobę bezpłatnie**

Na ogólne życzenie Szan. Publiczności przybyła jeszcze na krótki czas

Chiromantka astrolog Adarelli znana w Polsce i zagranicą sławna wróżbiarka. Przyjścia dyskretne codziennie od godziny 9 rano do 9 wieczorem **Mestwina 1 l. p.** dom p. Dylewicza

Czytajcie i ogłaszajcie się w Głosie Wąbrzeskim

Cegła dachówka 1-szej klasy na sprzedaż **Cegielnia Gryf** dawniej — Sand-Dahmer

Uczeń fryzjerski potrzebny zaraz **Kurzyński** Wąbrzeźno Rynek

Do Km. 1416/34

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W czwartek, dnia 22 listopada 1934 r. o godz. 10-tej przed poł. sprzedawac będę w drodze licytacji publicznej u p. Jana Ostrowskiego Jana Kuberskiego w Mlcwie najwięcej dającym za gotówkę następujące przedmioty,

7 warchlaków po 50 funtów, 8 warchlaków po 1 i pół ctr., 1 powozkę jednokonną, 1 sanie wyjazdowe, 1 konia, 1 powozkę, 1 krowę, 2 maciory po 150 funtów każda.

których suma oszacowania wynosi 1135,— zł.

(—) **WACŁAW KOZŁOWSKI,** Komornik Sądu Grodzkiego w Kowalewie.

Do Km. 1599/34.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 22 listopada 1934 r. o godz. 10-tej przed poł. sprzedawac będę w drodze publicznej licytacji w Starym Zieleniu u p. Tadeusza Mlickiego najwięcej dającym za gotówkę

7 opasów wagi około 6 ctr. każdy, oszacowanych na 700,— zł.

(—) **Wacław Kozłowski,** Komornik Sądu Grodzkiego w Kowalewie

KINO dźwiękowe **SŁOŃCE**

Dzisiaj poraz ostatni o godz. 8,15 **Królowa Krystyna** dla dzieci o godz. 5, 25 gr. Jutro o godz. 8,15 i niedzielę o godz. 5 i 8,15 **Wiedeński humor** dowcip muzyka **Cesarskie Łowy** Czarujące melodie — Piękna muzyka

Książnica Kopernikańska w Toruniu